

POWIATOWY PROGRAM
KOREKCYJNO - EDUKACYJNY
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH
PRZEMOC DOMOWĄ
NA LATA 2024-2030

*Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grójcu
ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 4A, 05-600 Grójec
Tel/fax: 48 664 28 30*

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
PODSTAWA PRAWNA	5
ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU	6
UCZESTNICY PROGRAMU.....	8
NABÓR I SELEKCJA UCZESTNIKÓW.....	9
REGUŁY UCZESTNICTWA ORAZ KRYTERIA UKOŃCZENIA PROGRAMU	11
REALIZACJA PROGRAMU.....	12
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	14
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	15
ZAGROŻENIA PROGRAMU.....	16

WSTĘP

Definicja prawna zjawiska przemocy domowej została zawarta w art. 2 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. (Dz.U. z 2021r. poz. 1249 ze zm.) o przeciwdziałaniu przemocy domowej, który stanowi, że jest to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udržczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

Przemoc domowa to przemoc w stosunku do osób bliskich, najczęściej kierowana do osób zależnych i powszechnie rozumiana jako zespół zachowań atakujących, nadzorujących i kontrolujących o charakterze fizycznym i emocjonalnym, których celem jest zniewolenie drugiej osoby, wyeliminowanie jej suwerenności, podporządkowanie jej myśli i działań potrzebom czy żądaniom sprawcy.

Elementami charakterystycznymi dla zjawiska przemocy są:

- intencjonalność sprawcy czyli zamierzone działanie człowieka mające na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary;
- dysproporcja sił między sprawcą a osobą doznającą przemocy. Występuje nierównowaga sił, ofiara przemocy jest słabsza od sprawcy.
- naruszenie dóbr osoby doznającej przemocy ze strony sprawcy. Sprawca wykorzystuje przewagę sił i narusza podstawowe prawa ofiary;
- powstanie szkód u osoby doznającej przemocy w wyniku działania/zaniechania sprawcy. Sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody.

Przemoc domowa może dotyczyć między innymi następujących relacji:

- rodziców/ opiekunów wobec dzieci
- małżonków/partnerów w związku
- osób starszych w rodzinie
- pomiędzy rodzeństwem.

Przemoc domowa może przybierać różne formy i dokonywać się przy pomocy różnych instrumentów:

- przemoc fizyczna – wszelkiego rodzaju działania bezpośrednio z użyciem siły wywołujące ból fizyczny, pozostawiający ślad, bądź też nie pozostawiający śladów, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. popychanie, obezwładnienie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewanie wrątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni;
- przemoc psychiczna – jest atakiem słownym na dobre samopoczucie drugiej osoby, prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, wykorzystuje mechanizmy psychologiczne, np. wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnych poglądów, ciągłe krytykowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, stosowanie gróźb, szantażowanie;
- przemoc seksualna – wymuszanie różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy, np. nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, seksu z osobami trzecimi, sadystycznych form współżycia, a także krytykowanie zachowań seksualnych;
- przemoc ekonomiczna – prowadzi do całkowitego uzależnienia finansowego od sprawcy, np. poprzez odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli współmałżonka;
- zaniedbanie - nazywane jest ukrytą formą przemocy. Zaniedbywaniem jest niezaspokajanie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych przede wszystkim dzieci. Może ono się zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka prowadzi niehigieniczny tryb życia. Zaniedbywanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokojone potrzeby o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji poznawczej;
- cyberprzemoc - przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie. Niezależnie od określenia, jej celem zawsze jest wyrządzenie krzywdy drugiej osobie.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. (Dz.U. z 2021r. poz. 1249 ze zm.), uznając, że przemoc domowa narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także w celu zwiększania skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 zobowiązuje powiaty do opracowywania i realizacji oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Programy te mają stanowić element całego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i być uzupełnieniem różnych form interwencji prawnych i administracyjnych podejmowanych wobec osób stosujących przemoc. Ukierunkowane są na zmianę postaw i zachowań sprawców przemocy, a w rezultacie na redukcję ryzyka kontynuowania stosowania przez nich przemocy oraz zwiększenie ich możliwości do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie. Mają na celu nauczyć sprawców przestępstw samokontroli, kształtowania u nich postaw partnerstwa i szacunku wobec bliskich, brania odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe oraz zmiany w zakresie przeżywania i wyrażania uczuć i związanych z tym potrzeb.

PODSTAWA PRAWNA

Podstawę prawną do opracowania i realizacji programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową stanowi:

- Art. 6 ust. 4 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021r. poz. 1249 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 poz. 901 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz. U. z 2023 poz. 1163)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach, (Dz. U. z 2023 poz. 1158);

- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłaszaniu się do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domowa lub w programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach.

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023 – Uchwała Nr 248 Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022r.;

- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Województwa Mazowieckiego na lata 2021 – 2025;

- Strategia Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2021 – 2030, przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 92/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2022.06.21 w sprawie przyjęcia „Strategii Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2021-2030”.

- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej Oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Grójeckim na lata 2024 – 2030.

ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU

Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz. U. z 2023 poz. 1163) obejmuje:

- zmianę przekonań odbiorców programów korekcyjno-edukacyjnych dotyczących stosowania przemocy domowej;
- powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy;
- rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami, w tym złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych;
- zmniejszenie przez uczestników programu skali zachowań opartych na sile i przemocy;

- wzrost świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania;
- poszerzenie katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej;
- kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy domowej;
- uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
- uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych

Ponadto określa, iż wskazane oddziaływania są kierowane w szczególności do osób uzależnionych od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonym programie psychoterapii uzależnień.

Cel główny Programu:

Powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy.

Cele szczegółowe Programu:

- Uświadomienie sprawcy czym jest przemoc oraz odpowiedzialności prawnej i moralnej za popełnione czyny przemocowe;
- Uzyskania przez niego świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich;
- Uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
- Przekazanie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy domowej;
- Rozpoznawanie przez sprawcę sygnałów ostrzegawczych, zapowiadających zachowania przemocowe;
- Rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie;
- Zdobycie umiejętności komunikowania się i konstruktywnego rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy;

- Uświadamianie pozytywnych postaw rodzicielskich oraz nabycie umiejętności utrzymania autorytetu bez przemocy jako alternatywy dla agresywnych zachowań;
- Promowanie właściwych relacji wewnątrzrodzinnych, w tym prawidłowych zachowań wobec dzieci, partnera, osób starszych i niepełnosprawnych, zwierząt;
- Nauka umiejętności partnerskiego układania relacji w rodzinie, uczenie się korzystania z pomocy innych ludzi;
- Promocja pozytywnych wartości, w szczególności poczucia odpowiedzialności za własne czyny;
- Uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych;

Dzięki nabyciu tej wiedzy możliwa jest zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową, a w rezultacie długofalowy efekt w postaci powstrzymania sprawców i zakończenia przemocy, a także zwiększenie ich zdolności do samokontroli agresywnych zachowań i konstruktywnego współżycia w rodzinie.

Podsumowując, w Programie zakłada się przede wszystkim to, że przemoc jest zachowaniem nieakceptowanym, którego nie da się usprawiedliwić. Jest zjawiskiem społecznym, które niszczy ludzi, niezależnie od ich pozycji społecznej czy ekonomicznej. Stanowi problem, którego nie wolno lekceważyć, gdyż destrukcyjnie wpływa nie tylko na człowieka będącego ofiarą przemocy, ale na wszystkich członków rodziny. Za agresywne czyny odpowiedzialna jest osoba stosująca przemoc, która nie odpowiada za normy wychowania, wśród których dorastała. Stosowanie odpowiednich oddziaływań edukacyjno – korekcyjnych wobec sprawców przemocy domowej pozwala na zmniejszenie poziomu agresji, wzmacnianie i doskonalenie umiejętności komunikacji oraz relacji partnerstwa i szacunku wobec bliskich.

UCZESTNICZY PROGRAMU

Bezpośrednimi adresatami niniejszego Programu są dorosłe osoby stosujące przemoc domową z terenu Powiatu Grójeckiego:

- 1) osoby skazane za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej, odbywający karę pozbawienia wolności w zakładach karnych, albo wobec osób którym Sąd warunkowo zawiesił kary, zobowiązując je do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym;

- 2) osoby stosujące przemoc domową, po zakończonym programie psychoterapii uzależnień od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychoaktywnych albo środków zastępczych, dla których oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie podstawowej terapii;
- 3) osoby, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym.

Program adresowany jest do następujących grup:

- osób skazanych za przestępstwo przeciw rodzinie ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy, odbywających karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym;
- osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej, którym Sąd zawiesił warunkowo wykonanie kary, zobowiązując do uczestnictwa w Programie korekcyjno – edukacyjnym;
- osób których rodzina została objęta procedurą „Niebieskiej karty” skierowanych przez Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych itp.;
- osób będących sprawcami przemocy w rodzinie, które uczestniczą w terapii uzależnienia, pod warunkiem, że udział w programie stanowi uzupełnienie terapii prowadzonej w zakładach opieki zdrowotnej,
- osób wskazanych przez kuratorów sądowych;
- osób zainteresowanych, których uczestnictwo w programie wynika z osobistej decyzji.

Program zakłada prowadzenie grupy jednorodnej ze względu na płeć, jednak w sytuacji, gdy liczba kobiet/mężczyzn jest zbyt niska, by stworzyć odrębną grupę, dopuszczalne jest realizowanie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych w grupach mieszanych.

NABÓR I SELEKCJA UCZESTNIKÓW

Nabór i selekcja uczestników oparte będą głównie na współpracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grójcu z Aresztem Śledczym w Grójcu, policją, sądem, ośrodkami pomocy społecznej, miejskimi/gminnymi komisjami ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, zespołami interdyscyplinarnymi ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i innymi instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Nabór do grupy uczestników w systemie otwartym zostanie przeprowadzony przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grójcu na podstawie skierowań wyżej wymienionych instytucji oraz osób zgłaszających się dobrowolnie.

Nabór do grupy uczestników przebywających w Areszcie Śledczym w Grójcu zostanie przeprowadzony przez wychowawców oddziałów gdzie przebywają osadzeni na podstawie skierowań przekazanych do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grójcu.

Wobec osób, których uczestnictwo w Programie związane jest z decyzją sądu, policji lub prokuratury stosuje się powiadomienie tych organów o:

- przystąpieniu sprawcy przemocy do Programu poprzez wydanie zaświadczenia o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłaszaniu się do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domowa lub w programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach;
- każdej sytuacji uchylania się od udziału w Programie;
- zakończenie uczestnictwa w Programie.

Fakt uczestnictwa w programie osób dobrowolnie zgłaszających się jest objęty tajemnicą.

Do programu nie przyjmuje się:

- osób z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi;
- osób chorych psychicznie;
- osób uzależnionych od alkoholu lub środków psychoaktywnych, które nie odbyły podstawowego etapu leczenia.

Odmowa uczestnictwa w programie następuje w czasie wstępnego rozpoznania diagnostycznego, prowadzonego w trakcie spotkania indywidualnego.

Uzyskane od osób uczestniczących w programie informacje objęte są zasadą poufności z wyjątkiem informacji wskazujących na popełnienie czynów zabronionych przez prawo.

Pierwsza faza uczestnictwa w Programie to konsultacje indywidualne, służące dokonaniu diagnozy, uzyskaniu i opracowaniu informacji o funkcjonowaniu uczestnika, jego sytuacji życiowej oraz specyfice przemocy, której był on sprawcą. Na tym etapie każdy z uczestników podpisuje oświadczenie o akceptacji reguł uczestnictwa w Programie korekcyjno – edukacyjnym.

REGUŁY UCZESTNICTWA ORAZ KRYTERIA UKOŃCZENIA PROGRAMU

Osoba stosująca przemoc domową, po skierowaniu przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową ma obowiązek:

- 1) zgłosić się do uczestnictwa w Programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową;
- 2) dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o zgłoszeniu się do uczestnictwa w Programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową, w terminach określonych w przepisach ustawy;
- 3) ukończyć Programy korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w terminach określonych przez podmiot realizujący ten program;
- 4) dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o ukończeniu Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową

W ramach Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową powinny być opracowane reguły uczestnictwa w formie kontraktu podpisywanego przez uczestników. Kontrakt z uczestnikiem sporządzi prowadzący Program.

Kontrakt powinien zawierać:

- formalne wymogi systematycznej obecności na zajęciach wraz z określeniem sankcji za uchylenie się od udziału w Programie,
- zobowiązanie do powstrzymania się od przemocowych zachowań w kontaktach z członkami rodziny i innymi ludźmi,

- zobowiązanie do powstrzymania się od spożywania alkoholu i zażywania substancji psychotropowych,
- obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego i zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach,
- uznanie osobistej odpowiedzialności za fakt stosowania przemocy domowej.

Ponadto kontrakt powinien zawierać informacje o monitorowaniu sytuacji rodzinnej i zachowań uczestnika Programu.

W trakcie realizacji programu powinno być na bieżąco dokonywane rozpoznawanie przypadków poważnych zaburzeń emocjonalnych występujących u części sprawców przemocy i powinny być przewidywane stosowne działania wobec osób wymagających profesjonalnej terapii.

Osobom kończącym uczestnictwo w Programie wydaje się zaświadczenie o ukończeniu programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, którego wzór określa Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłaszaniu się do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domowa lub w programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach.

Za kryterium ukończenia Programu przez uczestników oraz wydania zaświadczeni przyjmuje się: frekwencję w zajęciach oraz aktywność.

REALIZACJA PROGRAMU

Realizatorem Programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej jest Powiat Grójecki, w imieniu którego działa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grójcu. Do zadań realizatora należy:

- nadzór nad prawidłową realizacją programu, zgodnie z założonymi celami i działaniami ukierunkowanymi na osiągnięcie założonych efektów;
- współpraca z instytucjami oraz osobami realizującymi program;

- monitoring działań prowadzonych w ramach programu;
- obsługa finansowa programu;

Bezpośrednim realizatorem będzie osoba, która zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa będzie posiadała kwalifikacje do prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, program prowadzony będzie przez osoby, które:

- posiadają wykształcenie wyższe na kierunku: praca socjalna, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej, lub
- posiadają tytuł zawodowy magistra na kierunku: psychologia, praca socjalna, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej lub innym, uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki lub resocjalizacji, lub
- będące terapeutami lub psychoterapeutami
- posiadające udokumentowany, co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub innych podmiotach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,
- posiadające zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc domową.

Program realizowany będzie w latach 2024 – 2030 w kilku edycjach. W ciągu roku zakłada się przeprowadzenie jednej edycji Programu. Zajęcia prowadzone w ramach Programu będą miały formę spotkań indywidualnych i grupowych, obejmujących minimum 60 godzin na uczestnika. Przerwy między kolejnymi zajęciami nie powinny przekraczać 7 dni. Zajęcia będą organizowane w grupie od 6 do 15 osób.

Podmiot, któremu zlecono realizację prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych zobowiązany jest w stosunku do każdego uczestnika prowadzić indywidualną dokumentację

uczestników obejmującą, m.in. diagnozę stosowanej przemocy, uwagi i wnioski, wskazania do pracy ze sprawcą oraz listę obecności.

Koordynatorem Programu jest Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grójcu.

Realizacja programu poprzedzona zostanie ogłoszeniem o jego realizacji na stronie internetowej PCPR w Grójcu oraz poinformowaniem partnerów programu o jego wdrożeniu.

PARTNERZY PROGRAMU

Partnerami realizacji programu, w szczególności w zakresie rekrutacji i monitoringu programu będą instytucje zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy domowej, takie jak:

- Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie funkcjonujące w Gminach Powiatu Grójeckiego;
- Gminne Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Powiatu Grójeckiego;
- Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Grójeckiego;
- Sąd Rejonowy w Grójcu;
- Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Grójcu;
- Areszt Śledczy w Grójcu;
- Komenda Powiatowa Policji w Grójcu;
- Prokuratura Rejonowa w Grójcu;
- Zakłady Opieki Zdrowotnej.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej i jest finansowany z budżetu państwa. Planowanie wydatków na poziomie powiatu ustalane będzie każdego roku, a realizacja Programu uzależniona będzie od wysokości środków przekazanych z budżetu państwa na ten cel.

Przewiduje się możliwość modyfikacji zaplanowanych działań, terminu ich realizacji oraz źródeł finansowania w celu zwiększenia efektywności założeń Programu.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego jest ściśle związana z działaniami monitorującymi kontrolnymi, które stanowią część nadzoru nad jego realizacją. Program przewiduje monitoring wszelkich podejmowanych działań. Celem monitoringu będzie sprawdzenie czy zaplanowane działania w końcowym efekcie są użyteczne dla odbiorców. Jego celem będzie również określenie efektywności i przydatności prowadzonych działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Przewiduje się:

- monitoring w zakresie realizacji Programu oraz jego uczestników dotyczący obecności zakwalifikowanych osób na poszczególnych zajęciach;
- uczestnik dwukrotnie zostanie przebadany ankietą ewaluacyjną – na początku i po zakończeniu programu;
- monitoring osób, które uczestniczyły w Programie w okresie do trzech lat po jego zakończeniu (realizator skontaktuje się z uczestnikami osobiście lub telefonicznie w celu przeprowadzenia wywiadu dot. aktualnej sytuacji uczestnika)
- monitoring, który pozwoli na analizę informacji o ilości osób stosujących przemoc domową otrzymanych od instytucji współpracujących przy realizacji programu korekcyjno - edukacyjnego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grójcu we współpracy z trenerami i instytucjami właściwymi miejscowo dla uczestnika Programu będzie prowadzić ewaluację i monitoring Programu oraz jego efektów. Program zakłada monitoring prowadzony w trakcie trwania Programu (przebieg), jak i po jego zakończeniu (efekty realizacji programu). Wyniki uzyskanych działań wykorzystywane będą do doskonalenia i upowszechniania dalszych metod oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych.

Metody monitoringu:

- ankieta;
- wywiad;
- rozmowa.

Zadaniem monitorujących program jest dokonanie analizy, czy podejmowane działania prowadzą do osiągnięcia celu finalnego jak też czy program nie wymaga przeformułowania zadań, oraz czy adresaci programu zachowują się zgodnie z oczekiwaniami.

ZAGROŻENIA PROGRAMU

Realizacja Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową na terenie Powiatu Grójeckiego ma stanowić element systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Dla skutecznego niwelowania przemocy domowej niezbędne jest prowadzenie działań dwutorowych, zarówno w stosunku do sprawców przemocy, jak również ofiar. Realizacja niniejszego programu stwarza możliwości redukcji zachowań przemocowych u sprawców. Program zakłada, że przy systematycznym uczestniczeniu w planowanych zadaniach nastąpi zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową. Jednakże specyfika adresatów programu niesie za sobą duże zagrożenia, w szczególności co do realizacji zamierzonych celów. Program korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy domowej opiera się na działaniach skierowanych do wybranej grupy odbiorców, wymagających zaangażowania środków rzeczowych, finansowych i osobowych. Realizacja założeń programowych wiąże się z ryzykiem wystąpienia nieprzewidzianych okoliczności, które mogą mieć negatywne skutki dla przebiegu całego programu lub jego poszczególnych części. Najistotniejsze zagrożenia wiążą się z brakiem dostatecznego zainteresowania adresatów programu uczestnictwem w zaplanowanych działaniach, jak też ewentualną trudnością ze znalezieniem osób, które posiadałyby odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia założonych oddziaływań, szczególnie osób, które posiadałyby minimum 3-letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Inne zagrożenie wiąże się z brakiem wystarczającej ilości zewnętrznych środków finansowych, od których realizacja Programu jest zależna.

Przewodniczący Rady
Janusz Karbowski